

การพัฒนากลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน*
THE DEVELOPMENT OF STRATEGY OF STUDENTS SUPPORTING
SYSTEM TO IMPROVE A QUALITY OF LEARNERS OF NAKHON SI
THAMMARAT INDUSTRIAL AND COMMUNITY COLLEGE THROUGH
COMMUNITY PARTICIPATION

พันธ์เพ็ญ โพธิ์ใบ

Punpen Phobai

วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Industrial and Community College,

E-mail: panpunpho@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 2) พัฒนากลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) ศึกษาผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา และ 4) ศึกษาความพึงพอใจในผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้รูปแบบ การวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ คณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู และตัวแทนชุมชน จำนวน 113 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ สถิติในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น จัดทำกลยุทธ์ ใช้เทคนิค SWOT วิเคราะห์สภาพแวดล้อม นำผลการวิเคราะห์มาจัดทำรายการกลยุทธ์และตรวจสอบกลยุทธ์ โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) กลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 13 กลยุทธ์รอง ได้แก่ กลยุทธ์หลักที่ 1 ค้นหาความรู้คู่ชุมชน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์หลักที่ 2 ร่วมมือวางแผน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์หลักที่ 3 ขับเคลื่อนงานด้วยเครือข่ายเข้มแข็ง ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์หลักที่ 4 ประเมินผลอย่างมี

* Received June 22, 2022; Revised July 1, 2022; Accepted July 19, 2022

คุณภาพ ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง และกลยุทธ์หลักที่ 5 รับผลประโยชน์และขยายต่อความสำเร็จร่วมกัน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง 3) ความสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงสุด ผู้เรียนมีความประพฤติดี กริยามารยาทเรียบร้อย มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ 4) ความพึงพอใจในผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนากลยุทธ์, ระบบดูแลช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพผู้เรียน, วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช, การมีส่วนร่วมของชุมชน

Abstract

The objectives of this research article were to: 1) investigate the present condition and the desirable condition 2) to develop the students supporting system 3) study the operating result of the student supporting system in aspect of quality of learners according to the standard of vocational education and 4) to assess the satisfaction towards the operating result of students supporting system to improve a quality of learners Industrial and Community College through the community participation. was the mixed methods research and the samples were committees of a student supporting system, teachers, and community representatives, 113 participants in total. The data was collected by a structured interview and questionnaire and analyzed by percentage, mean, and standard deviation. The need analysis was also conducted. Then, the strategy was conducted by the SWOT analysis and the result was used to build and investigate the strategy by the experts group discussion. The result revealed that 1) the present condition of the student's supporting system was at a moderate level and the desirable condition of the student's supporting system was overall at a high level. 2) the strategy of students supporting system consisted of 5 grand strategies and 13 subordinate strategies. The first grand strategy, searching and acknowledgement, was composed of 2 subordinate strategies. The second grand strategy, collaborative planning, was composed of 3 subordinate strategies. The third grand strategy, work drive and strong network, was composed of 3 subordinate strategies. The fourth grand strategy, effective assessment, was composed of 3 subordinate strategies. The fifth grand strategy, accepting benefits and extension of mutual success, was composed of 2 subordinate strategies. 3)

the successes of students supporting system were students' learning achievement which was in the highest level, students' good behavior and manner, and students' good health and 4) the satisfaction towards the student's supporting system was in the highest level.

Keywords: Strategy Development, Students Supporting System, Nakhon Si Thammarat Industrial and Community College, Community Participation

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เล็งเห็นถึงความสำคัญของเยาวชนที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือและดูแลให้เป็นคนดี เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) นักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ถือเป็นกลุ่มผู้เรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างรวดเร็ว เริ่มวัยเจริญพันธุ์ เพื่อนร่วมวัยมีอิทธิพลในด้านต่าง ๆ ถูกล่อลวงเป็นใหญ่ในบางแง่มุม และอาจมีช่องว่างระหว่างวัยกับผู้ปกครองรวมทั้งการได้รับผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม และการไหลบ่าทางวัฒนธรรม ทำให้พฤติกรรมความคิด และทัศนคติของเด็กเปลี่ยนแปลงไปทั้งในส่วนที่เป็นประโยชน์และโทษกับตัวเด็กเอง การพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบของสถานศึกษาสามารถอยู่รอดและได้รับโอกาสการพัฒนาทุกด้าน เพื่อเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคตจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่ง การจะดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมายสร้างเด็กดี มีคุณธรรม สถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตรอบข้างของนักเรียน โดยความร่วมมือของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา การประสานความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักติดตามประเมินผลการอาชีวศึกษา, 2559)

วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช มีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลายด้าน ประกอบด้วย การเยี่ยมบ้านนักเรียนโดยครูทุกคน เพื่อทราบปัญหาพื้นฐานร่วมกับผู้ปกครอง การพบปะสนทนากับนักเรียนในช่วงโฮมรูม การประชุมผู้ปกครอง การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหา หนังสือเชิญผู้ปกครอง ส่งเสริมการแสดงออกของนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ การจัดสภาพแวดล้อม จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ยังขาดการดำเนินการในการมีส่วนร่วมกับชุมชน ซึ่งเป็น

องค์ประกอบที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากยิ่งขึ้น (วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช, 2563)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อจะทำให้ทราบถึงข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยการบริหารจัดการบนพื้นฐานของการร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนรวมถึงผู้เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่รับผิดชอบเชิงนโยบาย สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพ และเป็นการบริหารจัดการศึกษาที่มีความเป็นไปได้นบนฐานของข้อมูลแห่งความเป็นจริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
3. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง /ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มตัวอย่างศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ได้แก่ คณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 17 คน ครู จำนวน 46 คน ตัวแทนชุมชน 50 คน รวม 113 คน กลุ่มตัวอย่างศึกษาความพึงพอใจ ได้แก่ นักเรียน

จำนวน 710 คน ครู 46 คน ผู้ปกครอง จำนวน 680 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,436 คน ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิโดยการสนทนากลุ่ม สุ่มแบบเจาะจง ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม ในการจัดทำกลยุทธ์ ใช้เทคนิค SWOT การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นำผลการวิเคราะห์มาจัดทำรายการกลยุทธ์และตรวจสอบกลยุทธ์โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

4. การเก็บรวบรวม โดยเก็บข้อมูลจากคณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และตัวแทนชุมชน ใช้ผลการวิจัยมาศึกษาและสรุป เพื่อออกแบบกลยุทธ์ โดยใช้วิธีการ SWOT Analysis ตรวจสอบกลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการประชุมสนทนากลุ่ม (focus group discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ศึกษาผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา โดยใช้วิธีการรวบรวมจากแบบบันทึกรายการ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยผลการเรียนของนักเรียนตามหมวดวิชาการเรียนรู้ ผลงานดีเด่นของนักเรียนทางด้านวิชาการ ด้านความประพฤติริยา มารยาท ด้านดนตรี กีฬา และด้านทุนการศึกษา ศึกษาความพึงพอใจผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเก็บข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น กำหนดกลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ได้ออกแบบกลยุทธ์โดยใช้วิธีการ SWOT Analysis

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบผลการวิจัย ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย คณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู และตัวแทนชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการค้นหารับรู้ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการรับผลประโยชน์และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย คณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู และตัวแทนชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนใน

ภาพรวม เมื่อพิจารณาในภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการค้นหาวิธี ร่องลงมา คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล

2. การพัฒนากลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีดังนี้

1) สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strength)

(1) สถานศึกษา ผู้บริหาร ครู มีการจัดกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ผู้ปกครอง ผู้เรียน และองค์กรต่าง ๆ ทำให้เกิดการร่วมมือกันทำงานอย่างดีเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน

(2) สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกิจกรรมในการทางบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษา มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย มีความสะดวกและรวดเร็วในการใช้ข้อมูลเพื่อดำเนินงานและให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาอย่างดี

(3) ผู้บริหารและครูตระหนัก เห็นคุณค่า มีการชี้แจงนโยบายการจัดการศึกษา และงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนรับทราบ มีการนิเทศ กำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

(4) ผู้บริหารเป็นคนท้องถิ่นจึงสามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างรวดเร็ว และเข้าร่วมงานกับชุมชนทุกครั้ง และทุกเรื่องที่ชุมชนของความร่วมมือกับสถานศึกษาทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

จุดอ่อน (Weakness)

(1) สถานศึกษาขาดการประชาสัมพันธ์ การนำข้อมูลสารสนเทศ จึงส่งผลให้ชุมชนไม่มีความเข้าใจและไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2) สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่มีความชัดเจน

(3) ผู้บริหารยังขาดประสบการณ์การบริหารงานในด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(4) สถานศึกษาขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำให้ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในสถานศึกษา

(5) สถานศึกษาขาดการชี้แจงภารกิจของสถานศึกษาความชัดเจนในด้านบทบาทหน้าที่ของชุมชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunities)

(1) ชุมชนให้การช่วยเหลือในการแจ้งข้อมูลข่าวสารและเบาะแสต่าง ๆ ให้กับทางสถานศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการติดตามและตรวจสอบของสถานศึกษาต่อไป

(2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน มีบทบาทให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านทุนการศึกษา

(3) ชุมชนตระหนัก เห็นคุณค่า และความสำคัญของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมในด้านการจัดการศึกษา

(4) หน่วยงานต้นสังกัด มีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

อุปสรรค (Threats)

(1) ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน มีภาระในการประกอบอาชีพ

(2) ในชุมชนมีสถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับผู้เรียน

(3) มีความไม่ต่อเนื่องในด้านนโยบายการสนับสนุนการศึกษา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือผู้บริหาร

(4) ชุมชนขาดความรู้และความเข้าใจงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2 ผลการตรวจสอบกลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในครั้งนี้ เมื่อได้ร่างกลยุทธ์เบื้องต้นแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบกลยุทธ์ดังกล่าว โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการประชุมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างกลยุทธ์ สรุปได้ ดังนี้

1) ในด้านวิธีการของกลยุทธ์ ควรมีการเน้น และให้ความสำคัญแบบเจาะลึกไปในเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น

2) ในด้านของข้อความของวิธีการของกลยุทธ์ ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับ กลยุทธ์ โดยเสนอให้ดูถึงความสอดคล้องในเนื้อหาสาระของวิธีการที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ดังกล่าว

3) ในด้านข้อความกลยุทธ์ ควรเป็นข้อความที่สร้างแรงกระตุ้น แรงจูงใจในการดำเนินงาน เช่น “มุ่งส่งเสริม” “มุ่งสร้าง” เป็นต้น และในส่วนข้อความของวิธีการ ควรเป็นไปในลักษณะเชิงปฏิบัติการ (Action) ให้มากยิ่งขึ้น

4) ในด้านของข้อความของวิธีการของกลยุทธ์ ควรจะมีประธาน กริยา และกรรม เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมเกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5) ในด้านกลยุทธ์ ให้เพิ่มเติมในส่วนของกลยุทธ์รอง โดยจากเดิมมีกลยุทธ์หลักและวิธีการ ให้เป็น กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีการ เพื่อเพิ่มความชัดเจนให้มากยิ่งขึ้น

6) ในด้านวิธีการ ควรมีการสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญ ๆ มานำเสนอ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและจำนวนข้อปฏิบัติมากเกินไป ซึ่งอาจส่งผลทำให้ผู้ปฏิบัติตามนั้น ไม่สามารถปฏิบัติได้ครบถ้วนตามที่เสนอไว้

7) ในด้านวิธีการ ควรเน้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู และนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากบุคลากรดังกล่าวมีส่วนในการขับเคลื่อนงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

2.3 ผลการนำเสนอกลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า กลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก และ 13 กลยุทธ์รอง ได้แก่

กลยุทธ์หลักที่ 1 คำนึงรับรู้คู่ชุมชน

กลยุทธ์รองที่ 1 มุ่งสร้างความตระหนัก และพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถงานระบบ ดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้กับบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน

กลยุทธ์รองที่ 2 ส่งเสริมความสัมพันธ์ร่วมกันในชุมชน

กลยุทธ์หลักที่ 2 ร่วมมือวางแผน

กลยุทธ์รองที่ 1 มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมมือในการวางแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาและชุมชน

กลยุทธ์รองที่ 2 ส่งเสริมการวางแผนการทำงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์รองที่ 3 มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานในรูปแบบการเป็นคณะกรรมการร่วมกันของทุกฝ่าย

กลยุทธ์หลักที่ 3 ขับเคลื่อนงานด้วยเครือข่ายเข้มแข็ง

กลยุทธ์รองที่ 1 มุ่งสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กลยุทธ์รองที่ 2 พัฒนาคือความสัมพันธ์ด้วยเครือข่ายผู้ปกครองเข้มแข็ง

กลยุทธ์รองที่ 3 ส่งเสริมพลังสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมจากองค์กรภายนอก

กลยุทธ์หลักที่ 4 ประเมินผลอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์รองที่ 1 สนับสนุนการประเมินผลการวิจัยอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์รองที่ 2 มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์รองที่ 3 ส่งเสริมให้สถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างหลากหลาย

กลยุทธ์หลักที่ 5 รับผลประโยชน์และขยายต่อความสำเร็จร่วมกัน

กลยุทธ์รองที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการมีส่วนร่วมรับรู้และกระจายผลประโยชน์งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กลยุทธ์รองที่ 2 ส่งเสริมการแสดงผลงานของสถานศึกษาสู่สาธารณชน

3. ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พบผลการวิจัย ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของผู้เรียน ระหว่างปีการศึกษา 2563 - 2564 สูงขึ้นทุกหมวดวิชา และทุกระดับชั้น

2) ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถทางวิชาการเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการในระดับต่าง ๆ

3) ผู้เรียนมีความประพฤติดี กิริยามารยาทเรียบร้อย ถูกต้อง ตามวัฒนธรรมประเพณีไทย ปรากฏผลงาน จากการที่ผู้เรียนได้รับรางวัลจากการเข้าประกวดในระดับต่าง ๆ

4) ผู้เรียนมีความสามารถด้านดนตรี ชอบเล่นกีฬา และมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ได้รับรางวัลในระดับต่าง ๆ

5) ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากชุมชน ผู้มีอุปการคุณ และหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ทุน การศึกษา เครื่องมืออุปกรณ์ทางการเรียน

4. ความพึงพอใจผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน พบผลการวิจัย ดังนี้

ครู ผู้ปกครองและผู้เรียน มีความพึงพอใจผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูได้ไปเยี่ยมบ้านผู้เรียนหรือผู้ปกครองที่บ้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา คือ วิทยาลัยจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนได้ใช้ข้อมูลข่าวสารในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อภิปรายผลได้ว่า

1.1 สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีสภาพการดำเนินการในปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ยังเป็นไปในลักษณะที่ต้องมีการพัฒนาให้มีการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม และชัดเจนมากยิ่งขึ้น อันเนื่อง มาจากการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการดำเนินการในสถานศึกษา ยังขาดการเชื่อมโยงกับชุมชน ซึ่ง สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา ได้ค้นพบว่า กระบวนการสื่อสารและการทำความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ยังต้องมีการเร่งปรับปรุงให้เกิดความเข้าใจให้ตรงกัน กระชับ และมีความถี่ในการสื่อสารด้วยวิธีการต่าง ๆ มากขึ้น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2548)

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นว่า คณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู และตัวแทนชุมชน มีความต้องการในการที่จะพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมาก ซึ่ง สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้กล่าวไว้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นนวัตกรรมที่จะช่วยให้ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ใช้เป็นกลไกในการพิทักษ์ ปกป้องคุ้มครองและดูแลช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้รอดและปลอดภัยจากปัญหาต่าง ๆ ได้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการค้นหาเรียนรู้ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล นั่นหมายถึง คณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครู และตัวแทนชุมชน มีความเห็นที่สอดคล้องกันและมีความต้องการที่จะดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561)

2. พัฒนากลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อภิปรายได้ว่า

จากการศึกษาและการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น ประกอบ ไปด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 13 กลยุทธ์รอง เป็นงานที่ต้องมีการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง โดยกลยุทธ์ดังกล่าวจะช่วยในการผลักดันให้การทำงานนี้สำเร็จได้หากจะต้องเกิดจากความร่วมมือ

กันในทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น คณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูและชุมชน ซึ่ง ประดับ บุญธรรม ได้กล่าวว่า การสนับสนุนการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริม สนับสนุนความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ประดับ บุญธรรม, 2552) และ นางลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ ได้กล่าวไว้ว่า การแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะต้องได้รับความร่วมมืออย่าง สม่่าเสมอจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ผู้ปกครอง และครู ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน อย่างจริงจังเพื่อลดปัญหาให้น้อยลง (นางลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ, 2548) และจากการศึกษา ของผู้วิจัย จึงได้นำเสนอกลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้

2.1. กลยุทธ์หลัก : ค้นหารับรู้คู่ชุมชน

โดยมีกลยุทธ์รอง 2 กลยุทธ์ คือ 1) มุ่งสร้างความตระหนักและพัฒนา ศักยภาพด้านความรู้ ความสามารถงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้กับบุคลากรใน สถานศึกษาและชุมชน 2) ส่งเสริมความสัมพันธ์ร่วมกันในชุมชน สำหรับกลยุทธ์รอง มุ่งสร้าง ความตระหนักและพัฒนาศักยภาพด้านความรู้ความสามารถงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้กับบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน จะประกอบไปด้วย วิธีการที่สำคัญ ดังเช่น การจัด กิจกรรมการสร้างความรู้ความตระหนัก และเจตคติที่ดีกับงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครู และชุมชน อันเนื่องมาจากการเริ่มต้นในการปฏิบัติงานทุกอย่าง ผู้ปฏิบัติย่อมจะต้องมีการสร้าง ความเข้าใจ ความตระหนักและเจตคติกับการทำงาน ดังเช่น อาบรามส์ กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่จะ ส่งผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ การสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองจะเป็นการเสริมสร้าง พลังอำนาจและความร่วมมือให้ผู้ปกครองมากขึ้นได้ รวมทั้งวิธีการสร้างจิตสำนึกในการเป็น เจ้าของในสถานศึกษาให้กับชุมชนก็เป็นสิ่งสำคัญ เมื่อชุมชนเกิดความรักและความห่วงใย ใน สถานศึกษาของตนและชุมชนแล้วก็จะให้ความร่วมมือในด้านการทำงานทุกอย่าง (Arams, C., 2000)

2.2 กลยุทธ์หลัก : ร่วมมือวางแผน

โดยมีกลยุทธ์รอง 2 กลยุทธ์ คือ 1) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการร่วมมือในการ วางแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษา และชุมชน 2) ส่งเสริมการวางแผน การทำงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ 3) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการทำงาน ในรูปแบบการเป็นคณะกรรมการร่วมกันของทุกฝ่าย เห็นได้ว่ากลยุทธ์ ร่วมมือวางแผนนี้ จะ เป็นการเพิ่มพลังในการที่จะขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราชโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนได้ โดย การวางแผนงานนั้นเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจะทำงานต่อไป ดังที่ ยงยุทธ เกสร สาคร กล่าวถึงการวางแผนว่าเป็นสิ่งที่นับว่ามีคุณค่าอย่างมากต่อการกำหนดทิศทางนำไปสู่

ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ (objective) ขององค์กรหรือหน่วยงานและมีความสำคัญยิ่งต่อความต้องการกระบวนการกลุ่มและความต้องการส่วนตนของแต่ละบุคคลในการปฏิบัติภารกิจนั้น ๆ ซึ่งการวางแผนเป็นกระบวนการที่บุคคล หรือหน่วยงานได้กำหนดขึ้นไว้ล่วงหน้า เพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต (ยงยุทธ เกสรสาคร, 2552)

2.3 กลยุทธ์หลัก : ขับเคลื่อนงานด้วยเครือข่ายเข้มแข็ง

โดยมีกลยุทธ์รอง 2 กลยุทธ์ คือ 1) มุ่งสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) พัฒนาสานสัมพันธ์ด้วยเครือข่ายผู้ปกครองเข้มแข็ง 3) เสริมพลังสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมจากองค์กรภายนอก เห็นได้ว่ากลยุทธ์ ขับเคลื่อนงานด้วยเครือข่ายเข้มแข็งนี้ จะประกอบไปด้วยการสร้างความเข้มแข็งภายในสถานศึกษาและชุมชน รวมทั้งการสานสัมพันธ์กับชุมชนและการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมขององค์กรภายนอก ซึ่งนอกจากวิธีการให้ความรู้ความเข้าใจและเจตคติแก่ผู้ทำงานแล้ว การทำงานอย่างเป็นระบบและการมีนโยบายและโครงสร้างการดำเนินงานนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ดังเช่นที่ วันชัย มีชาติ กล่าวไว้ว่า โครงสร้างองค์การเป็นการจัดส่วนประกอบต่าง ๆ ขององค์การให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันให้บรรลุเป้าหมาย โดยการแบ่งงานกันทำ และจัดคนให้ทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ แสดงถึงสายการบังคับบัญชา ระดับของตำแหน่งการปฏิบัติตามกฎระเบียบของบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งแต่ละตำแหน่งระบุไว้โครงสร้างจึงเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของสมาชิกในองค์การ (วันชัย มีชาติ, 2552)

2.4 กลยุทธ์หลัก : ประเมินผลอย่างมีคุณภาพ

โดยมีกลยุทธ์รอง 3 กลยุทธ์ คือ 1) สนับสนุนงานวิจัยและการประเมินผลอย่างมีคุณภาพ 2) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง 3) ส่งเสริมให้สถานศึกษาและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างหลากหลาย เห็นได้ว่ากลยุทธ์ประเมินผลอย่างมีคุณภาพนี้ จะมีเรื่องของการทำงานที่มีระบบและต่อเนื่อง ซึ่งการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องก็จะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงาน ตามที่ สัมภาษณ์ อุปัญญา ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการจะพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น จะต้องมีการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และต้องมีการจัดงานนี้ให้เป็นส่วนหนึ่งในงานที่สำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง นอกจากนี้ การนิเทศของผู้บริหารก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง (สัมภาษณ์ อุปัญญา, 2546) และ ณรงค์ชัย साไพรวัลย์ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนควรมีคณะกรรมการในการนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ (ณรงค์ชัย साไพรวัลย์, 2546)

2.5 กลยุทธ์หลัก : รับผลประโยชน์และขยายต่อความสำเร็จร่วมกัน

โดยมีกลยุทธ์รอง 2 กลยุทธ์ คือ 1) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการมีส่วนร่วมรับรู้และกระจายผลประโยชน์งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ส่งเสริมการแสดง

ผลงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสู่สาธารณชน ในการร่วมรับผลประโยชน์ของชุมชน สถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้ชุมชนรับทราบความเคลื่อนไหว ซึ่ง หัสพงษ์ งานดี ที่กล่าวว่า โรงเรียนควรที่จะมี การประกาศคุณงามความดีของนักเรียนติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ มีการขึ้นป้ายประชาสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผลงานดีเด่นของนักเรียนและกิจกรรมเด่น ๆ ไว้ที่หน้าโรงเรียน ซึ่งงานวิจัยนี้ได้มีวิธีการในการทำให้กระบวนการรับผลประโยชน์ร่วมกัน มุ่งสู่ความสำเร็จ คือ การจัดกิจกรรมเพื่อให้ชุมชนมีการรับรู้และกระจายผลประโยชน์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ ความสำเร็จ และประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ชุมชนรับทราบความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ (หัสพงศ์ งานดี, 2551)

3. ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน อภิปรายได้ว่า

จากการพัฒนาดังกล่าวส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนด ในทุกหมวดวิชาการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสนใจใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ฝึกความเป็นผู้นำ มีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลินในการเรียนรู้ อันเป็นแนวทางการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามกรอบแนวคิดของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมีความเท่าเทียมกัน ทั้งในด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษามีการพัฒนาและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้เสนอแนวทางการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพนักเรียน และกระบวนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับระบบภายในคุณภาพสถานศึกษา สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน กล่าวคือเป็นคนดี มีปัญญา ความเป็นไทย และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

4. ความพึงพอใจผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน อภิปรายได้ว่า

ครู ผู้ปกครองและผู้เรียนมีความพึงพอใจผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช ได้ไปเยี่ยมผู้เรียนหรือผู้ปกครองที่บ้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุด ส่วนครู ผู้ปกครอง ผู้เรียนได้ใช้ข้อมูลข่าวสารในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษียึดหลักการบริหารความเสี่ยงตามคู่มือครูที่ปรึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช (วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช, 2563)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก กลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 13 กลยุทธ์รอง ได้แก่ กลยุทธ์หลักที่ 1 ค้นหาความรู้คู่ชุมชน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์หลักที่ 2 ร่วมมือวางแผน ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์หลักที่ 3 ขับเคลื่อนงานด้วยเครือข่ายเข้มแข็ง ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์หลักที่ 4 ประเมินผลอย่างมีคุณภาพ ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง และกลยุทธ์หลักที่ 5 รับผลประโยชน์และขยายต่อความสำเร็จร่วมกัน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์รอง ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงสุดทุกหมวดวิชาการเรียนรู้ และทุกระดับชั้น ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางวิชาการได้รับรางวัลการแข่งขันทักษะทางวิชาการในระดับต่าง ๆ ผู้เรียนมีความประพฤติดี กิริยามารยาทเรียบร้อย ผู้เรียนมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ชอบออกกำลังกาย ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากชุมชน ผู้มีอุปการคุณและหน่วยงานต่าง ๆ และความพึงพอใจของครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนต่อผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อเสนอแนะ การวิจัยในครั้งนี้ทำในขอบเขตของการบริหารสถานศึกษาระดับปวช.และปวส. ดังนั้น ควรศึกษาในบริบทที่เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อาจจะมีการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนในเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นงานของสถานศึกษา เช่น งานบริหารวิชาการ งานบริหารงานบุคคล เป็นต้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้มีการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาร่วมกับชุมชนมีประสิทธิภาพและคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป และผู้วิจัยได้นำเสนอกลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยนำเสนอเป็นกลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และวิธีการ ดังนั้นเมื่อนำไปสู่การปฏิบัติแล้ว ควรจะมีการปรับปรุงหรือแก้ไข กลยุทธ์ใด และปัจจัยใดที่จะส่งผลให้ กลยุทธ์ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนประสบความสำเร็จ รวมทั้งการติดตามประเมินผลกลยุทธ์ควรเป็นอย่างไร ซึ่งจะทำให้กลยุทธ์นี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นได้ 3) ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้เป็นรูปแบบที่ดีและเหมาะสมกับนักเรียนในระดับช่วงชั้นต่าง ๆ และควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพในสถานศึกษาเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ชัย สาไพรวัลย์. (2546). การติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร จังหวัดมหาสารคาม. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ. (2548). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยรัตนนคร.
- ประดับ บุญธรรม. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี : พุทธนิศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาวิจัยการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยงยุทธ เกสรสาคร. (2552). การวางแผนและนโยบายทางด้านทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- วันชัย มีชาติ. (2552). การบริหารองค์การ. กรุงเทพมหานคร: สมมติ.
- วิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช. (2563). คู่มือครูที่ปรึกษา. เรียกใช้เมื่อ 30 มีนาคม 2564 จาก <http://www.nicc.ac.th/>
- สัมพันธ์ อุปัญญา. (2546). การพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนคำชะอีพิทยาคม จังหวัดมุกดาหาร. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักติดตามประเมินผลการอาชีวศึกษา. (2559). เอกสารประกอบการปฏิบัติงานโครงการการลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2559. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2548). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

หัสพงส์ งานดี. (2551). การศึกษาการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน:กรณีศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Arams, C. (2000). Man's struggle for shelter in an urbanizing world. Cambridge: Mass : M. I. T. Press.